

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Eski Türk Edebiyatında Nesir I	TDE5012		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	Başlı başına bir şiir edebiyatı olarak da kabul edilen Divan Edebiyatının sadece şiirden ibaret olmadığı; başta tezkireler olmak üzere, seyahatnâme vb. türler ile konuların da bu edebiyat içerisinde önemli bir yerinin olduğunun anlaşılmasının sağlanması. Ayrıca diğer tarih, lügat, mensur yazılmış divan dîbâcilerinden örneklerle de klasik kültürümüzde düzyazının öneminin vurgulanması.				
Ders İçeriği	13. yüzyıl başlarından itibaren yazılmış mensur edebî eserleri gözden geçirme; dönemin dil özellikleri üzerinde durma; Arapça ve Farsçanın dilimiz üzerindeki etkisi; Arapça ve Farsçadan geçen kelime ve kavramların tahlili; 15. yüzyılın sonlarına kadar olan iki asırlık dönemde yazılmış Tevârih-i Âl-i Osman, Battalnâme, Dânişmendnâme, Tazarrunâme gibi eserlerden seçme metinlerin okunması; dönemde ve daha sonraki asırlarda iz bırakmış eserlerin tanıtılması; nesrin yüzyıllara göre değişimi vs.				
Ders Kaynakları	Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi, Haz. Orhan Şaik Gökyay, Seyit Ali Karaman, Yücel Dağlı, (Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık), Prof. Dr. Ahmet Atilla Şentürk-Doç. Dr. Ahmet Kartal, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, (Dergah Yayınları)				

Hafta	Konu
1	Klasik edebiyatımızda nesrin yeri ve önemi.
2	Klasik edebiyatımızda Hamzaname örnekleri ve seçilmiş örnek metinler.
3	Dede Korkut hikâyeleri ve seçilmiş örnek metinler.
4	Battalnâmeler ve seçilmiş örnek metinler.
5	Dânişmendnâmeler ve seçilmiş örnek metinler.
6	13 ve 14. yüzyıllarda yazılmış diğer mensur eserler.
7	Sinan Paşa ve Tazarrunâme adlı eserinden seçilmiş örnek metinler.
8	Sinan Paşa ve Tazarrunâme adlı eserinden seçilmiş örnek metinler.
9	Ebulhayr Rûmî ve Saltuknâme adlı eserinden seçilmiş örnek metinler.
10	Anonim Tevârih-i Âl-i Osmânlar seçilmiş örnek metinler.
11	15. yüzyılda yazılmış olan diğer mensur eserler.
12	15. yüzyılda yazılmış olan diğer mensur eserler.
13	15. yüzyılda yazılmış mensur dîvân dîbâceleri ve seçilmiş örnek metinler.
14	15. yüzyılda yazılmış mensur dîvân dîbâceleri ve seçilmiş örnek metinler.

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotları	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	4	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	3	3
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, Dinleme ve anlamlandırma, yönetsel beceriler	Seminer	3	2
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, durumları işleme, soru geliştirme, yorumlama, sunum	Sözlü	3	3
Gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması, Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, yönetsel beceriler, Önceden planlanmış özel beceriler	Öğrenci Topluluğu Faaliyetleri / Projeleri	3	3
Ara Sınav 1		15	1
Ödev 1		13	2
Final		20	1
Ders İş Yüğü:		192	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		7,53	

Program Çıktıları

1	Uzmanlaştığı anabilim dalında bilimsel araştırmalar yapma, akademik yazım ve akademik sunum konularında ihtiyaç duyulan teorik ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Temel edebiyat ve dil kaynaklarını, özelliklerini bilir ve tenkit eder, edebi metinlerdeki verileri bilimsel ve teknik yöntemlerle analiz edip değerlendirir.
3	Edebiyat metinlerini farklı teoriler ve bakış açıları ışığında analiz eder ve yorumlar.
4	Disiplinlerarası düşünür, sorgular, yorumlar ve değerlendirir.
5	Türk Dili ve Edebiyatıyla ilgili temel kavramları ve edebiyatın diğer sosyal bilimlerle ilişkisini, benzerlik ve farklarını kavrar ve açıklar.
6	Alanına yenilik getiren bilgi, düşünce, uygulama veya teknolojilerin hayata geçirilmesinde entelektüel riskler ve sorumluluklar alır.
7	Bir araştırma projesine yönelik etkinlikleri ve ilişkileri planlar ve yönetir.
8	Uzmanlık alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
9	Öğrenme gereksinimlerini belirler; öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir.
10	Uzmanlaştığı alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır.
11	Uzmanlık alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
12	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
13	Uzmanlık alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Düzeyinde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurar ve tartışır.
15	Uzmanlık alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Nazım dilinden farklı olan düzyazı dilinin tanımlar.	5	5	5	-	4	2	3	5	5	-	-	-	3	-	-
Şiir dili ile düzyazı dili arasındaki farkı açıklar.	5	5	5	-	5	2	3	4	5	-	-	-	3	-	-
Osmanlı döneminde yazılmış mensur eserlerle, Tanzimattan sonra günümüze kadar gelen devirde yazılmış nesir alanındaki eserlerin dil ve içerik yönünden mukayesesini yapar.	5	5	5	-	4	2	3	5	5	-	-	-	3	-	-
Osmanlı döneminde yazılmış mensur eserlerle, Tanzimattan sonra günümüze kadar gelen devirde yazılmış nesir alanındaki eserleri dil ve içerik yönünden tartışır.	5	5	5	-	5	3	3	4	5	-	-	-	3	-	-
Türk dilinin büyük ustalarını ve onların yazdığı eserleri analiz eder.	5	5	5	-	5	2	3	5	5	-	-	-	3	-	-
Ortalama Değer	5	5	5	-	4,6	2,2	3	4,6	5	-	-	-	3	-	-